

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ
Кафедра міжнародного та європейського права**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення кафедри
Міжнародного та європейського права
20 січня 2023 року,
протокол № 11.

Завідувач кафедри, міжнародного та європейського права,
кандидат юридичних наук, доцент

_____ Світлана ЛОЗІНСЬКА

_____ 2023 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ПРАВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ССОЮЗУ»
для підготовки на першому рівні
здобувачів ступеня бакалавра
за спеціальністю 081 Право
галузі знань 08 Право

РОЗРОБНИК

Доцент кафедри міжнародного та
європейського права, доктор філософії з
права

_____ Алла КІРИК

_____ 2023 року

ПОГОДЖЕНО

Декан юридичного факультету, кандидат
юридичних наук, доцент

_____ Віктор ЗАХАРЧУК

_____ 2023 року

м. Хмельницький
2023

Викладач	Лекції, семінарські заняття, консультації: Кірик Алла Юріївна - доцент кафедри міжнародного та європейського права, доктор філософії з права.
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Кірик Алла Юріївна Електронна адреса: kirykalla@gmail.com ; alla_kiruk@univer.km.ua ORCID: https://orcid.org/0000-0002-0729-5986 GoogleScholar: https://orcid.org/0000-0002-0729-5986 ResearcherID: https://publons.com/researcher/AAE-5512-2020 Тел.: 0671188574 (робочі дні з 09.00 до 17.00)
Інформаційні ресурси	Код для приєднання в Google клас «Право ЄС»: d6dtw6q
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус №4, вул. Проскурівська, 57 ауд. 203: Кірик Алла Юріївна: середа з 14.00 до 16.00. Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою або з використанням інших додатків та онлайн-ресурсів у робочі дні з 9.00 до 17.00 за погодженням з викладачем. Консультації до екзамену: напередодні екзамену згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Цілі та особливості навчальної дисципліни	<p>Право Європейського Союзу - це дисципліна, яка сприяє підготовці фахівців у галузі права, зважаючи на інтенсифікацію та особливості розвитку взаємовідносин України та ЄС</p> <p>Цілі навчальної дисципліни полягають в формуванні у здобувача вищої освіти системи знань у сфері права Європейського Союзу. Здобувачі вищої освіти набувають теоретичних знань та практичних навичок щодо розуміння функціонування джерел та принципів «первинного» та «вторинного» права ЄС, а також особливостей роботи інституцій ЄС; щодо взаємозв'язку між законодавством ЄС та внутрішнім законодавством держав-членів ЄС та третіх країн; досліджують та аналізують двосторонні угоди між ЄС та Україною в контексті впровадження курсу на європейську інтеграцію.</p> <p>Навчальна дисципліна сприяє підготовці спеціалістів, які будуть здійснювати професійну діяльність у державних чи приватних юридичних установах, робота яких пов'язана зі співпрацею України з установами чи компаніями держав-членів ЄС.</p> <p>В результаті вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні <u>знати</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - етапи становлення, розширення, юридична природа ЄС; - економічні, політичні, культурні передумови виникнення ідеї об'єднання європейських держав; - поняття, сутність та основні принципи права Європейського Союзу; - співвідношення міжнародного права, права ЄС та національного права держав-членів ЄС; - основні інституції ЄС; - види відповідальності держав-учасників за порушення права ЄС; - основні механізми правового регулювання відносин ЄС, країн-членів ЄС та інших держав; - основи правового регулювання ринків товарів та послуг ЄС,
--	--

	<p>фінансових ринків ЄС, ринку робочої сили ЄС ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні джерела права ЄС. <p><u>вміти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - кваліфікувати існуючі правовідносини, що регулюються нормами права ЄС; - тлумачити та застосовувати норми права ЄС; - пояснювати процедуру вільного руху товарів, капіталів, осіб у ЄС; - формулювати поняття гармонізації, уніфікації, адаптації, апроксимації законодавства ЄС. - визначати види відповідальності держав-учасників за порушення права Європейського Союзу; - визначати особливості регулювання та види відносин, заснованих на праві ЄС; - пояснювати будову органів Європейського Союзу, основні повноваження, форми та методи їх діяльності; - класифікувати джерела права ЄС за основними критеріями; - пояснювати різницю між категоріями «європейське право», «право ЄС», «право Європейських співтовариств».
<p>Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p><u>Загальні компетентності :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. - ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. - ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. - ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. - ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. - ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності. <p><u>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. - СК5. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. - СК6. Знання і розуміння основ права Європейського Союзу. - СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. - СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності. - СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
<p>Результати навчання</p>	<p><u>Здобувач вищої освіти повинен продемонструвати такі результати навчання:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання. - Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. - Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. - Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту. - Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності. - Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні

	<p>технології і бази даних.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. - Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки. 			
Місце дисципліни в логічній схемі (Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни)	<p>Курс навчання – 3-й, семестр – 2. Тип дисципліни – обов’язкова. Для успішного опанування дисципліни студенти повинні володіти знаннями навчальних дисциплін: ОДПП 1.2.2. Історія держави і права зарубіжних країн Дисципліна вивчається паралельно із такими спорідненими навчальними дисциплінами: ОДПП 1.2.13. Міжнародне публічне право Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін: ОДПП 1.2.20. Міжнародне приватне право.</p>			
Обсяг навчальної дисципліни	3,5 кредитів ЄКТС /105 годин, у тому числі, самостійної роботи - 91 години, лекційних - 10 години, семінарських - 4 години.			
Форма навчання	Заочна			
Мова викладання	Українська			
Формат вивчення навчальної дисципліни	<p>Лекції, семінарські заняття, виконання самостійної роботи, консультації, екзамен.</p> <p>Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.</p>			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп’ютер.			
Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів
	1/1/10	Тема 1. Виникнення та розвиток ЄС	<p>Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з офіційними веб-ресурсами інституцій ЄС, дискусійні обговорення проблемних питань тощо)</p> <p>На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)</p>	<p>Лекція 1 – 1 Лекція 2 – 1 Лекція 3 – 1 Лекція 4 – 1 Лекція 5 – 1</p> <p>Семінарське заняття 1 – 5</p> <p>Семінарське заняття 2 – 5</p> <p>СРС тема 1– 2 СРС тема 2– 3,5 СРС тема 3– 2 СРС тема 4– 3 СРС тема 5– 3,5 СРС тема 6– 3,5 СРС тема 7– 2 СРС тема 8– 2 СРС тема 9– 3,5</p>
	1/_/10	Тема 2. Поняття та види компетенції ЄС	<p>Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з офіційними веб-ресурсами інституцій ЄС, дискусійні обговорення проблемних питань тощо)</p> <p>Самостійні завдання (пошук інформації та її</p>	

		обробка)	
2/1/10	Тема 3. Інститути та органи ЄС	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з офіційними веб-ресурсами інституцій ЄС, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	
2/1/10	Тема 4. Поняття та класифікація джерел права ЄС	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з офіційними веб-ресурсами інституцій ЄС, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	
1/_/10	Тема 5. Основні свободи внутрішнього ринку ЄС	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з офіційними веб-ресурсами інституцій ЄС, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	
1/_/10	Тема 6. Правове регулювання фінансових відносин в ЄС	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з офіційними веб-ресурсами інституцій ЄС, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	
1/1/11	Тема 7. Загальна характеристика окремих галузей права ЄС	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з офіційними веб-	

		ресурсами інституцій ЄС, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	
//10	Тема 8. Право зовнішніх зносин ЄС	Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка) Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет)	
//10	Тема 9. Історичні та політичні передумови процесів інтеграції України-ЄС	Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	
<p>Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Право Європейського Союзу» (розміщені у Google класі «Право ЄС» (код приєднання: dbdtw6q) та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))</p> <p>Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни «Право Європейського Союзу» (у Google класі «Право ЄС» (код приєднання: dbdtw6q) та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))</p> <p>Екзамен усний або письмовий (зважаючи на епідеміологічну ситуацію в регіоні на час складання іспиту). Структура екзаменаційного білету (для усної форми) включає <i>три теоретичні питання з тематики курсу; для письмової форми: тестування (30 питань по 1 балу за кожну правильну відповідь).</i></p>			
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бурбика, М.М., Смирнова Г.Ю. Фінансова система Європейського Союзу: переваги та проблеми розвитку. <i>Правові горизонти</i>. 2016. № 2(15). С. 125-131 2. Дахно І.І. Право Європейського Союзу: навч. посіб. К.: Центр учб. літ., 2018. 415 с. 3. Європейське право: право Європейського Союзу: підручник: у трьох кн. / за заг. ред. В. І. Муравйова. Кн. перша: Інституційне право Європейського Союзу / В. І. Муравйов, О. М. Шпакович, О. М. Лисенко, О. В. Святун. Київ: Ін Юре, 2015. С. 168 4. Інституційна система ЄС : навч. посіб. / Л. Л. Прокопенко, О. М. Рудік, Н. М. Рудік. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 220 с 5. Консолідовані версії Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу / пер. Держ. департаменту з питань адаптації законодавства М-ва юстиції України, 2010. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b06 6. Мартинов А. Спільна зовнішня і безпекова політика Європейського Союзу: основні етапи розвитку. <i>Європейські історичні студії</i>. 2015. № 		

	<p>1. С. 43-61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eis_2015_1_6.</p> <p>7. Основи права Європейського Союзу : підручник / Т. М. Анакіна, 0-75 О. А. Гавриленко, Ф. Крістані та ін. ; за заг. ред. Т. Л. Сироїд ; [координатор проекту А. О. Червяцова] ; Харків, нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. -Харків : Право, 2018.456 с.</p> <p>8. Право Європейського Союзу : підручник / Р. А. Петров (кер. авт. кол.), А. О. Вакуленко, Ван Елсуwege П. та ін. ; за ред. Р. А. Петрова. Вид. 9-те, змінене і допов. Харків : Право, 2019. 442 с.</p> <p>9. Форманюк В. В. Система джерел права Європейського Союзу. <i>Південноукраїнський правничий часопис</i>. 2015. № 2. С. 83-88. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Purch_2015_2_25</p> <p>10. Форманюк В. В. Уніфікація та гармонізація договірного права Європейського Союзу. <i>Юридичний вісник</i>. 2015. №1. С. 183 - 190.</p>
<p>Політика щодо деделайнів та здобуття балів за пропущені заняття</p>	<p>Здобуття балів за пропущені лекції та семінарські заняття відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158).</p> <p>Зважаючи на епідеміологічну ситуацію в регіоні і проведення лекцій в онлайн режимі, здобувач вищої освіти отримуватиме відповідні бали на виконанні завдання за кожною темою лекційного заняття.</p> <p>Здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені лекційні заняття (пропущення строки виконання завдань за тематикою лекцій) шляхом виконання завдань, які надаються здобувачу вищої освіти в індивідуальному порядку під час онлайн або офлайн консультацій з викладачем, який забезпечує викладання лекційного курсу.</p> <p>Здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені семінарські заняття згідно з графіком консультацій в усній формі.</p> <p>За умови погіршення епідеміологічної ситуації в регіоні Здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені семінарські заняття (пропущення строки виконання завдань за тематикою семінарських занять) шляхом виконання завдань, які надаються здобувачу вищої освіти в індивідуальному порядку під час онлайн або офлайн консультацій з викладачем, який забезпечує викладання семінарських занять.</p> <p>Завдання для відпрацювання пропущених лекційних та/або семінарських занять можуть включати виконання есе, аналітичних записок, опрацювання наукової літератури, пошуку та опрацювання нормативно-правових актів ЄС з відповідної тематики.</p>
<p>Критерії оцінювання</p>	<p>1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП, затверджене рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введене в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158).</p> <p>2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).</p>
<p>Можливість визнання результатів неформальної освіти</p>	<p>Здобувачу вищої освіти визнаються результати участі у онлайн-тренінгах за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною, у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу (за умови наявності сертифікату). Кількість зарахованих балів залежить від тематики онлайн курсу.</p>
<p>Політика академічної</p>	<p>Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету http://univer.km.ua/page.php?pid=188</p>

доброчесності	
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://univer.km.ua/page.php?pid=197)
Політика щодо інших питань	<p>Вимоги викладача:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обов'язкове відвідування навчальних занять; - активність здобувача вищої освіти під час практичних занять; - своєчасне виконання завдань самостійної роботи; - відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях. <p>Не допустимо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пропуск занять без поважних причин; - запізнення на заняття; - користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів); - списування та плагіат. <p>Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Право Європейського Союзу», є сумою балів за лекції, семінарські заняття та самостійну роботу плюс бали, отримані під час екзамену.</p>
Зворотній зв'язок	<ol style="list-style-type: none"> 1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань здобувачів вищої освіти, що проводяться в університеті.

Обліковий обсяг – 0,43 ум.др.арк.